

[Dahlgaard.]

loven om støtte til unge landmænd. Man ville have fået vurderinger vedrørende afgiftens virkninger i henseende til at hæmme bevægeligheden på arbejdsmarkedet — et desværre meget aktuelt problem — og hæmme bevægeligheden i erhvervsstrukturen.

Man ville have fået belyst, hvem det egentlig er der til syvende og sidst kommer til at bære afgiften, køber eller sælger. Her stiller det sig jo nok sådan, at markedsforholdene i de forskellige egne af landet bliver afgørende. Der er nok ikke tvivl om, at i masser af tilfælde vil der ske det, at de, der flytter fra land til by — det er jo ikke nogen usædvanlig retning at flytte i — og dermed altså flytter fra købers til sælgers marked hvad angår ejerboliger, i realiteten kommer til at betale denne afgift to gange, nemlig kommer til at bære den som sælger dér, hvor de flytter fra, og kommer til at bære den i realiteten i form af forhøjet pris på det hus, de køber dér, hvor de flytter til.

Et sådant udvalg ville også have belyst spørgsmålene om tilbagevirkende kraft og om de administrative problemer. Alle disse spørgsmål og flere til har vi intet som helst fået forelagt om fra finansministerens side, før vi i udvalget begyndte at stille spørgsmål. De besvarelser, vi har fået, har vel været så gode, som kort tid til at udarbejde dem i overhovedet muliggør, og de er naturligvis givet på den baggrund, at nu er forslaget fremsat, og så skulle man naturligvis argumentere for det.

Der knytter sig visse principielle betænkeligheder til denne lovgivning, hvilket også finansministeren i sine besvarelser har erkendt. Det drejer sig om spørgsmålet om udflytning af erhvervsvirksomheder, om behovet for en eventuel henstandsordning af tilsvarende art som den, vi kender fra loven om særlig indkomstskat, og om spørgsmålet om generationsskiftet i landbruget. Her har ministeren givet os besvarelser, der går ud på, at der vel er noget betænkeligt i princippet her, men da det jo kun drejer sig om en afgift på 1 pct., så gør det ikke så meget. Alt imedens disse besvarelser indløb, skete der en forhøjelse af denne afgift fra 1 pct. til 2½ pct.

Denne afgift er kommet til verden, forekommer det mig, uden seriøse forberedelser,

og det, der derved er forsømt, har selvfølgelig ikke kunnet indhentes under et udvalgsarbejde i folketinget, et udvalgsarbejde, som det i øvrigt ikke er helt rimeligt skal tage alle disse spørgsmål op, som der ikke er redegjort for på forhånd.

Men det har da i hvert fald haft den virkning, at så begynder de sagkyndige vurderinger at indløbe, ikke før loven bliver lavet, men efter. Det er sådan set ikke den rigtige rækkefølge. Jeg skal tillade mig at citere fra dagens avis, fra Politiken, et lille stykke fra en artikel, som professor Jørgen Gelting har skrevet. Han skriver:

„Men ikke blot er salgsafgiften meget ineffektiv som middel til at begrænse forbruget.“

Den er altså også som finanspolitisk virkemiddel i den givne situation ikke noget velgnet middel. Gelting fortsætter:

„Den er direkte skadelig ved at lægge hindringer i vejen for den ejendomsafsætning, der bl. a. sker som led i folks fuldt legitime bestræbelser for at tilpasse deres boligforhold til ændringer i deres familieforhold, arbejdssted osv.“

Som sagt, denne skat virker ikke forbrugsbegrænsende, sådan som skatter på indkomst og forbrug gør det, den vil blive betalt af kapitalforbrug og belåning, og derfor må på dette punkt og set i relation til finanspolitikken konklusionen være, at de omlægninger, der mellem første og anden behandling har fundet sted mellem motorafgifter og omsætningsskat på fast ejendom, har betydet en alvorlig finanspolitisk svækkelse, og det uanset hvordan man så i øvrigt måtte vurdere disse forskellige afgifter i forhold til hinanden.

Jeg vender mig herefter til finanspolitikken, som jeg har et par bemærkninger om. Jeg har sagt, at den finanspolitik, der nu lægges op til, og som kommer til udtryk i finansplanen for 1973, er for svag. Der er nemlig af mange grunde behov for en strammere finanspolitik i 1973 end i 1972. Den økonomiske opvarmning, som er under udvikling, og som den økonomiske halvårsoversigt redegør for, fordrer en strammere finanspolitik i 1973 end i 1972.

Desværre bliver der tale om en svækkelse. Ganske vist er det det samme kasseoverskud eller et kasseoverskud af nogen-